

CONCEPT

PROTOCOL HEROPENING THEATERS EN CONCERTZALEN

Versie 5 - 8 mei 2020

Het Ministerie van OCW heeft aan de VSCD gevraagd een protocol te maken voor de theaters en concertzalen in Nederland (in dit protocol aangeduid als 'het theater'). Dit protocol is tot stand gekomen door medewerking van een afvaardiging van leden van de VSCD, waarbij de diversiteit van verschillende podia geborgd is. Rekening houdend met grote concertzalen, vlakke vloer theaters, (middel)grote theaters uit de provincie en fusietheaters (met theaterzalen en eigen gezelschap). De VSCD telt 127 leden.

Wanneer theaters hun deuren openen, willen zij graag een veilige omgeving bieden voor alle bezoekers, medewerkers en bespelers. Theaters zullen rekening houden met RIVM richtlijnen en streven ernaar om – ondanks alle maatregelen – de bezoekers gastvrij te ontvangen en hen een positieve beleving te bieden.

We gaan in dit protocol hoofdzakelijk uit van bepalingen en oplossingen bij de theaters, die te maken met het zogeheten 'voorhuis' (daar waar de bezoekers komen). Wat er op het toneel en achter de schermen gebeurt is voor een belangrijk deel afhankelijk van de producenten. Daar zullen specifieke oplossingen bedacht worden, om de 1,5 meter afstand te waarborgen. We zullen in overleg en samenwerking met hen tot aanvullende oplossingen moeten komen. In dit protocol zijn hiervoor alleen kaders aangegeven waarbinnen bespelers en techniek zich dienen te houden.

Het is ook van belang rekening te houden met multifunctionele theaters. Denk aan culturele centra met een theaterzaal, die tevens zijn ingericht als bibliotheek of dienen als centrum voor cultuureducatie. Voor hen gelden ook andere protocollen, zodat zij op deelaspecten van hun organisatie (mogelijk) eerder open kunnen.

Dit protocol kan worden aangepast naar aanleiding van ervaringen uit de praktijk en is daarmee een levend document. Culturele organisaties die zowel produceren als over theaterfaciliteiten beschikken, zouden mogelijk kunnen dienen als pilottheater. Zij zijn in staat om, op relatief korte termijn, eigen producties te ontwikkelen en deze in eigen huis te spelen. Op deze manier kunnen andere theaters leren van hun ervaringen.

Begrippen in dit protocol voor veilige en verantwoorde heropening van theaters

Bespeler: uitvoerenden op het toneel of podium

Capaciteit: het maximum aantal bezoekers dat op enig moment wordt toegelaten is gebaseerd op anderhalve meter afstand. De maximering wordt geborgd worden door maximering van tickets op datum en aanvangstijd verkopen via een online of telefonisch reserveringssysteem.

Groep: mensen die gezamenlijk een huishouden voeren of een sociale eenheid vormen, zoals een gezin, partners of huisgenoten.

Theater: theater en/of concertzaal

Desinfectie: desinfectie is een methode met speciale middelen die in specifieke situaties (o.a. verontreiniging met bloed) wordt toegepast. Overleg met het schoonmaakbedrijf of en wanneer dit noodzakelijk is.

Hygiënemaatregelen: het gaat hier in ieder geval om het volgende

1. Houd minimaal 1,5 meter afstand van anderen
2. Schud geen handen en vermijd fysiek contact met anderen.
3. Was regelmatig je handen (minimaal 6x per dag) per keer minimaal 20 seconden met water en zeep, waarna handen gedroogd worden met papieren handdoek of blazer.
4. Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog.
5. Gebruik papieren zakdoeken om je neus te snuiten en gooi deze daarna direct weg in een afsluitbare vuilbak. Was daarna je handen.

Maatregelen bij gezondheidsklachten: het gaat hier in ieder geval om het volgende

1. Heb je verkoudheidsklachten, zoals neusverkoudheid, loopneus, keelpijn, lichte hoest of verhoging (tot 38 graden Celsius)? Blijf thuis!
2. Heb je verkoudheidsklachten en koorts (boven 38 graden Celsius) en/of benauwdheid? Blijf thuis, en dat is ook van toepassing op huisgenoten.

Persoonlijke beschermingsmiddelen: persoonlijke beschermingsmiddelen betreffen handschoenen, mondkapjes en fysieke afscherming.

Schoonmaken: dagelijkse reiniging van het theater volgens het reguliere schoonmaakprogramma, met tijdens de corona-periode extra aandacht voor contactoppervlakken en aanraakpunten. Dit kan volgens de reguliere wijze, zowel met de traditionele methode als met de microvezelmethode.

Volgen van richtlijnen: de actuele RIVM-richtlijnen omtrent gezondheid en hygiëne vormen de basis van dit protocol en worden strikt nageleefd. In aanvulling worden richtlijnen van de betreffende veiligheidsregio gehanteerd. Bezoekers, medewerkers, bespelers en leveranciers worden zowel voorafgaand als tijdens hun bezoek nadrukkelijk geïnformeerd en opgeroepen zich aan de richtlijnen te houden.

	Preambule
	Deze afspraken gelden voor theaters en concertzalen die zijn aangesloten bij VSCD en andere theaters en concertzalen die zich op eigen initiatief aan dit protocol verplichten. Hierbij gaan we uit van 1,5 meter afstand tussen de bezoekers en medewerkers en bezoekers onderling.
	Uitgangspunt is dat het helder en hanteerbaar is voor alle theaters, medewerkers, bespelers en bezoekers. Dit protocol omvat met 'generieke' maatregelen, die per theater/podium nadere uitwerking vragen inzake specifieke situaties.
	De bezoeker krijgt voorlichting over specifieke maatregelen die generiek, maar ook per locatie, gelden.
	Theaters, medewerkers en bezoekers houden zich aan de RIVM-richtlijnen.
	Het is van belang dat de werksituatie voor theatermedewerkers hanteerbaar blijft.
	Voor specifieke maatregelen wordt verwezen naar brancheprotocollen (zoals schoonmaak, horeca/catering).
	VSCD en overheid communiceren over de afspraken. Theaters maken afspraken zichtbaar op en binnen in de theaters en via hun digitale kanalen.

	Op VSCD.nl/protocol wordt de meest actuele versie van het protocol voor theaters en concertzalen geplaatst. We maken o.a. een update van het protocol, indien er ontwikkelingen zijn m.b.t. de beschikbaarheid van persoonlijke beschermingsmiddelen die het 1,5 meter protocol beïnvloeden.
	Eventuele aanpassingen van het protocol worden intern en via servicemails aan het de bezoekers gecommuniceerd.

Voorwaarde voor veilige en verantwoorde heropening van theaters	
	Het kunnen voldoen aan de richtlijnen uit dit protocol is voorwaarde voor een veilige en verantwoorde openstelling.
	Elk podium moet afwegen of openstelling onder dit protocol haalbaar is in organisatorische, personele en financiële zin. Voorwaarde is dat de podia versterking van hun werkkapitaal krijgen vanuit de overheid, fondsen, sponsors of donateurs.
	Elk podium streeft ernaar beschermende middelen beschikbaar te stellen aan medewerkers als daar behoefte aan is.
	Er moeten voldoende gekwalificeerde medewerkers of vrijwilligers beschikbaar zijn om veilig en verantwoord te kunnen heropenen.

Protocol Bepalingen	
Algemene maatregelen voor theaters	
	Hang instructies bij de ingang van het theater en herhaal deze binnen zoveel mogelijk. Gebruik waar relevant en mogelijk tekst in combinatie met beeldtaal (pictogrammen).
	Zorg voor voldoende communicatiemiddelen (zoals grondstickers, bordjes) in het theater m.b.t. het houden van 1,5 meter afstand.
	Zorg dat iedereen 1,5 meter afstand tot elkaar kan houden in de ruimten van theaters.
	Beheers het maximaal aantal bezoekers dat tegelijkertijd in het theater mag zijn en die in- en uitstromen. Per zaal/ruimte moet duidelijk zijn wat het maximum aantal bezoekers is en kan zijn. Rekening houdend met eventuele activiteiten elders in het theater).
	Zorg voor kuchschermen bij de kassa- en receptiebalie, indien deze ruimte open is voor informatievoorziening en geen bestaande glasafscherming heeft.
	Zorg dat medewerkers op veilige wijze ticketcontroles kunnen uitvoeren.
	Zorg ervoor dat de algemene hygiënevoorschriften van het RIVM zoveel mogelijk worden nageleefd. Zorg voor ruime verspreiding binnen het theater van desinfecterende handgel, zeppompjes, papieren handdoekjes en oppervlaktesprays.
	Zorg voor dagelijkse intensieve schoonmaak van de contactoppervlakken, zoals deurknoppen, trapleuningen en liftknoppen.
	Houd zoveel mogelijk deuren open.
	Bied geen pauze aan tijdens de voorstelling.

	Voor de horecafaciliteiten en in pandige restaurants/cafés wordt verwezen naar het horecaprotocol.
	Roep bezoekers en/of medewerkers op om bij gezondheidsklachten niet te komen en behoudt het recht voor om bezoekers en/of medewerkers toegang tot het bedrijf te weigeren bij twijfel over de gezondheidstoestand.
	Instrueer bezoekers, medewerkers en bespelers om gedurende de spits het openbaar vervoer zoveel mogelijk te vermijden.
	Stel looproutes in, waar mogelijk eenrichtingsroutes. Zorg voor aanpassing van placering, met inachtneming van de 1,5 meter afstand. Dit kan bijvoorbeeld door plaatsen per rij om en om te verkopen (rij 1, 3, 5 etc.) en tussen een groep plaatsen leeg te houden.
	Beperk het aantal personen dat tegelijkertijd gebruik maakt van de lift.
	Communiceer updates van deze afspraken zo snel mogelijk met medewerkers en bezoekers.
	Train of instrueer de medewerkers zoveel mogelijk om bovengenoemde punten op juiste wijze uit te voeren.
	Stel een Coronateam aan, verantwoordelijk voor maatregelen en de handhaving ervan.

Voor commerciële verhuur van het theater	
	Voor het organiseren van evenementen op het gebied van commerciële verhuur, verwijzen we naar het Protocol voor het 'Veilig organiseren van, en deelnemen aan zakelijke bijeenkomsten'.

Maatregelen voor bezoekers -voorafgaand aan de voorstelling	
	Aankoop van het toegangkaartje kan vooraf alleen online via website van het theater. Bij uitzondering kunnen bezoekers bij de kassa contactloos afrekenen (pin of mobiel).
	Vermeld op de homepage van het theater de richtlijnen voor het theaterbezoek (in korte, heldere bewoordingen). Eventueel aangevuld met een instructievideo.
	Reserveren van kaarten is in principe ongeplaceerd. Het theater kan zelf bezoekers een plaats toewijzen, met inachtneming van de voorgeschreven benodigde afstand tussen bezoekers.
	Vraag bezoekers akkoord te gaan met de hygiënemaatregelen en de maatregelen bij gezondheidsklachten als aanvulling op de algemene bezoekersvoorwaarden.
	Maak duidelijk dat mensen in groepen kunnen komen en naast elkaar kunnen zitten, mits ze een gezamenlijk huishouden voeren of een sociale eenheid vormen.
	Stuur de bezoeker na de reservering een mail met de gereserveerde kaarten en verzoek deze te printen of te downloaden op de mobiele telefoon. Geef daarbij een instructies hoe deze gecontroleerd gaan worden in het theater.

	Stuur de bezoekers in een servicemail, drie dagen voorafgaand aan de voorstelling, met informatie over de looproutes/ingangen in het theater. Deze route/ingang staat (indien haalbaar) ook vermeld op het ticket. In deze servicemail zit een link naar een beknopt protocol. Het theater kan ook werken met een tijdslot of een eigen instructievideo toevoegen.
--	--

Maatregelen voor bezoekers -bij aankomst in het theater en tijdens de voorstelling	
	Informeert bezoekers in het theater over de aangepaste regels die gelden binnen het theater.
	Informeert bezoekers bij de ingang van het theater over de looproute die men moet nemen.
	Zorg dat medewerkers van het theater herkenbaar zijn.
	Zorg voor kaartcontrole, met inachtneming van 1,5 meter afstand.. Hiertoe zijn duidelijke instructies aanwezig en zichtbare strepen getrokken of vakken gemaakt die de afstand aangeven van minstens 1,5 meter.
	Vermeld duidelijk dat garderobes niet in gebruik zijn. Jassen/tassen gaan mee de zaal in en worden zodanig opgevouwen neergelegd dat ze geen gevaar vormen bij een calamiteit.
	Horecavoorziening is voorafgaand aan en na afloop van de voorstelling in principe niet geopend, tenzij een theater een oplossing heeft uitgewerkt passend binnen het horecaprotocol.
	Begeleid bezoekers middels looproutes, eventueel via verzamelplekken, naar hun plaats in de zaal.
	Leden van een groep kunnen naast elkaar plaatsnemen.
	Instrueer bezoekers via de geluidsinstallatie of middels een video over de regels die in de zaal gelden. Geef ook aandacht aan het verlaten van de zaal en het eindapplaus (waarbij iedereen wordt verzocht te blijven zitten i.p.v. te gaan staan).
	Informeert bezoekers over gebruik van sanitaire voorzieningen. Deze zijn onder strikte voorwaarden te gebruiken (max. aantal bezoekers, niet blijven hangen in de ruimte bij de wasbakken, begeleiden van bezoekersstromen). Niet alle toiletten zullen mogelijk in gebruik zijn.
	Zorg voor begeleiding van publieksstromen bij toiletgebruik.
	Plaats op de toiletten reinigingsmiddelen, zodat gebruikers zelf de toiletbril kunnen desinfecteren.
	Maak bezoekers duidelijk dat de toiletten tijdens de voorstelling niet gebruikt kunnen worden, alleen in noodsituaties. Bezoekers kunnen daarna niet terugkeren naar hun oorspronkelijke plaats.
	Begeleid bezoekers na de voorstelling bij het verlaten van de zaal via een duidelijk aangegeven éénrichtingsroute.
	Instrueer bezoekers dat ze altijd de aanwijzingen van het personeel moeten opvolgen.

Maatregelen – na vertrek van bezoekers	
	Reinig en desinfecteer alle contactoppervlaktes (zoals deurknoppen, kranen, deurposten, trapleuningen etc.), maar ook het sanitair, zodra de bezoekers het theater hebben verlaten.
	Organiseer onder leiding van een leidinggevende na afloop van iedere voorstelling een debriefing met de medewerkers van het theater die de betreffende middag/avond hebben gewerkt, om knelpunten met elkaar te bespreken.
	Stuur, indien haalbaar, een korte aftersalesmail naar bezoekers die geweest zijn en vraag daarbij naar hun bevindingen rond deze bijzondere situatie in het theater en mogelijke klachten of tips.

Maatregelen voor kantoorpersoneel	
	Voor aangepaste maatregelen verwijzen wij naar het protocol 'Veilig naar kantoor' van VNO-NCW, MKB-Nederland, FNV, CNV en de Unie, welke is afgestemd met de ministeries van I&W en EZK.
	Werkzaamheden waarvan de aard dit toelaat worden vooralsnog tot 1 september 2020 vanuit huis verricht.

Maatregelen medewerkers in het voorhuis	
	Werk zoveel mogelijk in vaste teams en met diverse aanvangstijden. Op deze manier kom je zo min mogelijk in contact met anderen.
	Scheid zoveel mogelijk de medewerkers werkzaam in het voorhuis respectievelijk achter de schermen.
	Gebruik indien mogelijk separate ingangen voor medewerkers voorhuis en medewerkers achter de schermen.
	Lever het protocol en een instructieboekje aan de medewerkers, waarin veiligheidsprocessen worden toegelicht.
	Informeer medewerkers persoonlijk en train hen in de speciale maatregelen die gelden in het theater.

Maatregelen voor BHV-medewerkers	
	Hulpverlening houdt zich aan (beroeps)richtlijnen zoals die door de betreffende relevante organisaties wordt opgesteld (bijvoorbeeld Rode Kruis, Oranje Kruis, NIHBV).
	Daar waar bij hulpverlening contact niet voorkomen kan worden, zullen aanvullende maatregelen worden genomen die kan bestaan uit mondkapjes, handschoenen, fysieke afscherming.
	Volg de actuele RIVM-richtlijnen, waarbij alle restricties in verband met het voorkomen van verspreiding van Het Coronavirus zoveel mogelijk in acht worden genomen.

	Speciale kaderstelling vanuit het theater voor medewerkers achter de schermen <i>Onderstaande is afkomstig uit protocol 'Samen veilig doorwerken' – Versie 3 – 17 april 2020 voor de bouw-/technieksector</i>
Maatregelen op de werkvloer en tijdens het werk	
	Stel vanuit de productie een coronaverantwoordelijke aan op de werklocatie.
	Stel al het mogelijke in het werk om bij werkzaamheden zoals laden en lossen, bouwen en breken en assistentie van theatertechnici tijdens de voorstelling de 1,5 meter afstand te respecteren.
	Stel persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking (zoals handschoenen en mondkapjes), indien de 1,5 meter niet gewaarborgd kan worden.
	Probeer samenwerken binnen 1,5 meter te minimaliseren en wees streng op hygiëne-eisen conform RIVM richtlijnen.
	Laat alle technici met handschoenen werken.
	Splits groepen tijdens pauzes.
	Reinig materiaal dat ook door anderen wordt gebruikt (zoals gereedschap) direct na gebruik. Desinfecteer materialen en producten met schoonmaakalcohol van 70 % (IPA). Houd bedienpanelen van hijsinstallatie, lichttafels, mengtafels, toetsenborden etc., schoon.
	Beperk contacten met externe relaties.
	Werk zoveel mogelijk in dezelfde teams, zodat medewerkers niet telkens met anderen in contact komen.

Aanvullende maatregelen achter de schermen	
	Laat medewerkers en castleden op verschillende aanvangstijden het theater betreden, zodat zoveel mogelijk contact onderling wordt vermeden.
	Zorg dat men het protocol en instructieboekje met de veiligheidsprocessen ontvangt en indien beschikbaar een instructievideo.
	Sluit zoveel mogelijke sociale ontmoetingsplekken.
	Organiseer de uitgifte van drank en voeding in de artiestenfoyer conform het horeca protocol.
	Open alleen de benodigde kleedruimtes en beperk het aantal gebruikers van deze ruimtes.
	Communiceer in de wandelgangen, kleedkamers en werkstations backstage het protocol, de veiligheidsvoorschriften en hygiënemaatregelen.
	Waarborg samen met de vertegenwoordiger van de bespelers en hoofden per discipline de handhaving van de regels.
	Stimuleer onderling dat men elkaar aanspreekt op naleving.
	Organiseer met hoofden per discipline in eerste instantie dagelijks overleg over mogelijke problemen die zich voordoen rond naleving van de maatregelen. Na verloop van tijd kan dit een wekelijks overleg worden.

	Betrek per voorstelling ook de verantwoordelijke vertegenwoordiger van het gezelschap daarbij.
	Gebruik de communicatiemiddelen uit het voorhuis ook backstage (bijv. attentiestickers).
	Loop zoveel mogelijk volgens uitgezette éénrichtingsroutes.
	Zorg voor een veilige werkplek, indien technici in de zaal achter de mengtafel zitten.

Algemene maatregelen op het toneel	
	We verwijzen naar het protocol dat geldt voor de bespelers.
	Rond de productie op het toneel worden aanpassingen gedaan, die zoveel mogelijk in lijn zijn met de 1,5 meter samenleving.
	Wanneer minder dan 1,5 meter afstand echt onvermijdbaar is, wees dan extra alert en maak afspraken hoe toch veilig gewerkt kan worden in overeenstemming met de richtlijnen voor hygiëne van het RIVM.
	Alle veiligheidsregels en maatregelen die gelden voor bezoekers en medewerkers, worden ook toegepast op de bespelers op het toneel.

	Leveringen
	Laat leveranciers op vooraf afgesproken tijden leveren, waarbij de leverancier 10 minuten voor tijd de exacte levertijd aangeeft.
	Neem goederen in ontvangst in een ruimte, waarbij de 1,5 meter afstand in acht kan worden genomen.

	Naleving
	Naleving gebeurt door medewerkers van het theater in het voorhuis respectievelijk achter de schermen, samen met medewerkers van de bespeler. Het theater wijst hiervoor specifieke functionarissen aan, die hiertoe door het management gemandateerd worden.
	Het interne Coronateam, met hiervoor genoemde specifieke functionarissen, ziet toe op naleving van het protocol.

Branchegewijze aanvulling: Heropening van theaters en concertzalen

Vanaf het moment dat de theaters en concertzalen weer open gaan voor publiek staat voor VSCD-leden veiligheid voorop. Voor onze bezoekers en onze medewerkers. We vinden het belangrijk om vanuit de podiumkunsten weer zichtbaar te zijn en te laten zien dat we in deze creatieve sector ook tot creatieve oplossingen kunnen komen. Daarnaast willen we bezoekers verrassen, inspireren en vermaken.

Door de theaters met de bijbehorende beperkende maatregelen te openen, kunnen we naast een vertrouwd uitje en bijzondere live-beleving tevens continuïteit aan onze medewerkers bieden om van daaruit continuïteit voor de theaters en concertzalen zelf te creëren (investering in de toekomst). De eerste periode vanaf opening zal wennen zijn. We beschikken over minder theateraanbod en concerten, omdat het aanbod schaars is in de 1,5 meter samenleving. De VSCD geeft aan haar leden nadrukkelijk rekenschap van de (nieuwe) voorwaarden van een 1,5 meter samenleving, een en ander via de protocolbepalingen zoals hierboven geschetst.

Binnen deze protocolbepalingen zijn er mogelijk ook nog opties m.b.t. andere openingstijden (bijvoorbeeld bij meerdere kleinere producties/concerten op één dag). Wellicht zijn er mogelijkheden om in deze tijd meer overdag open te zijn voor de oudere doelgroep, met een aangepast aanbod. We willen niets liever dan iedereen op een veilige en prettige manier ontvangen in onze theaters en concertzalen.

Een theater beschikt over meerdere ruimtes waaronder foyer, buffetruimte, toiletten en bij een groot theater meerdere zalen. Ingeval van heropening zullen VSCD-leden dit protocol implementeren en zo lang als nodig is, blijven uitvoeren. De VSCD adviseert haar leden om naast dit protocol ook de inregeling van dit protocol op de specifieke locatie te beschrijven, zodat duidelijk is wat bezoekers, medewerkers, of bespelers merken van dit protocol, zoals bijv. eenrichtingsverkeer, strepen bij de kassa etc.

VSCD

De VSCD biedt zoveel mogelijk ondersteuning bij de uitvoering van de in dit protocol gestelde regels. Dit doet zij door op regelmatige basis (2x per week) een nieuwsbrief onder de leden te verspreiden waarin de ervaringen worden beschreven. Aanpassingen van het protocol worden via deze 'speciale nieuwsbrief' gecommuniceerd. De VSCD opent ook een mailadres waar zowel bezoekers als theatermedewerkers bevindingen aan kunnen sturen. Waar nodig zal de VSCD contact leggen met betrokken theater om daarmee aanpassing of anderszins te bewerkstelligen.